

Anonymizovaná verze

Překlad

C-677/21 – 1

Věc C-677/21

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

11. listopadu 2021

Předkládající soud:

Vredegerecht te Antwerpen (Belgie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

8. listopadu 2021

Žalobce:

Fluvius Antwerpen

Žalovaný:

MX

Vredegerecht (smírčí
soudce)
druhého kantonu
Antverpy

ROZSUDEK

[*omissis*]

– pověřené sdružení **FLUVIUS ANTWERPEN** [*omissis*] se sídlem v [*omissis*]
Antverpy, [*omissis*]

[*omissis*]

žalobce,

– MX [omissis], bytem v [omissis] Antverpy [omissis]

žalovaný

Řízení

[omissis]

[informace o řízení u předkládajícího soudu].

Posouzení návrhových žádání

- 1 MX byl žalován provozovatelem distribuční soustavy Fluvius Antwerpen (dále jen „Fluvius“) o zaplacení částky ve výši 813, 41 eur (včetně DPH) navýšené o úroky z prodlení ve výši 4,80 eur a zákonné úroky od počátku podání žaloby za spotřebu elektrické energie [omissis] v období od 7. května 2017 do 7. srpna 2019.

K vyúčtování nedošlo z toho důvodu, že Fluvius dodával MX elektřinu na základě svého závazku veřejné služby zakotveného v čl. 5.2.3 § 1 energetické vyhlášky. Podle tohoto ustanovení jsou domácnosti, kterým dodavatel energií vypověděl dodávky, např. z důvodu neplacení, a která neuzavře žádnou novou smlouvu s jiným dodavatelem energií, zajišťovány dodávky provozovatelem distribuční soustavy („provozovatel“).

Toto vyúčtování bylo provedeno proto, že MX odebíral elektřinu na adrese svého bydliště [omissis], aniž uzavřel smlouvu s komerčním dodavatelem energií a aniž mu předtím na této adrese (jiný) dodavatel energií nevypověděl smlouvu, tudíž elektřinu dodával Fluvius na základě svého závazku veřejné služby. Jinými slovy k vyúčtování došlo poté, co Fluvius v průběhu doby zjistil, že dochází k tomuto skutečnému odběru, označovanému jako neoprávněný odběr. Na základě porovnání stavu elektroměru na začátku neoprávněného odběru a stavu elektroměru na konci neoprávněného odběru byla vyúčtována spotřeba za toto období ve výši 813,41 eur, včetně 131,45 eur DPH.

S ohledem na právní základ pro fakturaci, tedy neoprávněný odběr, vyzval smírčí soudce Fluvius, aby se vyjádřil k otázce, zda je z fakturované částky splatná daň z přidané hodnoty.

- 2 [omissis] [Fluvius se vyjádřil následovně]:
 - Článek 5.5.1. § 5 energetické vyhlášky stanoví, že provozovatel distribuční soustavy může vlastníkovu nebo uživateli vyúčtovat odběr, jestliže k němu dochází bez smlouvy o dodávkách.
 - Vzhledem k tomu, že vztah mezi těmito odběrateli a provozovatelem distribuční soustavy, který energii dodává, je institucionální povahy, nejedná se v případě neoprávněného odběru o deliktní jednání. [...]

- Z tohoto neoprávněného odběru je podle čl. 10 § 2 [belgického] zákoníku o DPH vybírána daň z přidané hodnoty. Podle tohoto článku se jedná o plnění podléhající DPH, pokud vlastnické právo k majetku přechází za platbu odškodného na základě výzvy orgánu veřejné moci nebo jeho jménem nebo obecně na základě zákona, nařízení s mocí zákona, nařízení, vyhlášky nebo správního nařízení.

3

3.1 [omissis] [odkaz na vnitrostátní judikaturu, kterou předkládající soud nepovažuje za relevantní]

3.2 Pro zúčtovací období jsou relevantní pravidla pro připojení provozovatele Fluvius [omissis].

Tato pravidla pro připojení nestanoví výši odškodného, které je fakturováno v případě neoprávněného odběru ani neupravuje, zda toto odškodné podléhá dani z přidané hodnoty. [omissis] Článek 7.10 [omissis] stanoví:

[omissis] Neoprávněný odběr energie a odškodné za regularizaci. Provozovatel vyúčtuje jak zaznamenanou, tak i případně nezaznamenanou spotřebu jako důsledek neoprávněného odběru. [omissis]

- 4 Do 1. května 2018 neexistovala právní úprava, jež by výslovně stanovila, zda odškodné, které musí uhradit osoba, jež neoprávněně odebírala energii, podléhá dani z přidané hodnoty či nikoliv. Od 1. května 2018, po změně energetického nařízení s mocí zákona a energetické vyhlášky, byla přijata příslušná ustanovení.

Neoprávněný odběr a odškodné za něj jsou v současnosti upraveny v čl. 1.1.3 bodu 40° /1 energetického nařízení s mocí zákona ve spojení s jeho článkem 5.1.2 a v článku 4.1.2 energetické vyhlášky.

Článek 1.1.3 bod 40° /1 energetického nařízení s mocí zákona definuje pojem energetického podvodu jako každé protiprávní jednání osoby, ať aktivní či pasivní, které je spojeno se získáním neoprávněného prospěchu. Smírčí soudce má za to, že odběr elektřiny ze sítě bez uzavření komerční smlouvy a aniž je to oznámeno provozovateli distribuční soustavy lze považovat za protiprávní jednání, ať aktivní nebo pasivní, které je spojeno se získáním neoprávněného prospěchu.

Článek 5.1.2 energetického nařízení s mocí zákona kromě toho stanoví, že náklady, které vzniknou provozovateli distribuční soustavy v souvislosti s nápravou energetického podvodu uvedeného v čl. 1.1.3 bodu 40° /1 písm. a), b), c), d) a g), náklady na odpojení uvedené v předchozím odstavci, regularizaci připojení nebo měřicího zařízení, opětovné připojení, neoprávněný prospěch, náklady na neoprávněně získaný prospěch a úroky hradí dotčený uživatel sítě. Navíc provozovatel distribuční soustavy nebo jím pověřená osoba vymáhá

3

uvedené náklady, jakož i neoprávněně získaný prospěch a úroky přímo od uživatele sítě.

Článek 4.1.2. § 1 energetické vyhlášky stanoví, jak má být vypočtena výše neoprávněného prospěchu a jaké položky jsou součástí neoprávněně získaného prospěchu. Neoprávněně získaný prospěch tak zahrnuje mimo jiné náklady za dodanou energii, jejichž úhradě se odběratel vyhnul (čl. 4.1.2. § 1 odst. 3 bod 4° energetické vyhlášky).

Článek 4.1.2. § 3 dále stanoví, že výše odškodného, které je fakturováno za neoprávněně získaný prospěch, se vypočítá přesně stanoveným způsobem, a sice včetně daní, poplatků a daně z přidané hodnoty.

- 5 Smírčí soudce si ovšem klade otázku, zda ustanovení, které stanoví výběr daně z přidané hodnoty, není v rozporu se směrnicí Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice o DPH“).

Dále si smírčí soudce klade otázku, zda čl. 2 odst. 1 písm. a) a čl. 14 odst. 1 a 2 písm. a) směrnice o DPH umožňují výběr DPH z odškodného dlužného za neoprávněný odběr energie.

Článek čl. 2 odst. 1 písm. a) stanoví, že dodání zboží za úplatu uskutečněné v rámci členského státu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, je předmětem DPH. Podle čl. 14 odst. 1 se „[d]odáním zboží“ rozumí převod práva nakládat s hmotným majetkem jako vlastník. Za dodání zboží se považují rovněž: převod vlastnického práva k majetku za platbu odškodného na základě příkazu vydaného orgánem veřejné moci nebo vyplývající ze zákona [čl. 14 odst. 2 písm. a) směrnice o DPH].

Lze z těchto ustanovení dovozovat, že neoprávněně odebranou energii je nutno považovat

- za dodání, tedy převod práva nakládat s hmotným majetkem jako vlastník [čl. 2 odst. 1 písm. a) ve spojení s čl. 14 odst. 1 směrnice o DPH],
- nebo za převod vlastnického práva na základě příkazu vydaného orgánem veřejné moci nebo vyplývající ze zákona [čl. 14 odst. 2 písm. a) směrnice o DPH]?

Dále si smírčí soudce klade otázku, zda čl. 9 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 směrnice o DPH umožňuje, aby Fluvius jako veřejnoprávní subjekt vybíral z odškodného, které mu přísluší za neoprávněný odběr, daň z přidané hodnoty, a byl tedy ve vztahu k tomuto neoprávněnému odběru osobou povinnou k dani z přidané hodnoty.

Článek 9 odst. 1 směrnice o DPH definuje, kdo je osobou povinnou k dani z přidané hodnoty, totiž jakákoliv osoba, která samostatně vykonává ekonomickou činnost bez ohledu na výsledky této činnosti. Za „ekonomickou činnost“ se považuje zejména využívání hmotného nebo nehmotného majetku za účelem získávání pravidelného příjmu z něj.

Podle čl. 13 odst. 1 prvního pododstavce se orgány veřejné moci, včetně veřejnoprávních subjektů, nepovažují za osoby povinné k dani v souvislosti s činnostmi nebo plněními, při nichž vystupují jako orgány veřejné moci, a to i tehdy, vybírají-li v souvislosti s těmito činnostmi nebo plněními poplatky, příspěvky či platby. Ve třetím pododstavci je toto ustanovení upřesněno tak, že se stanoví, že veřejnoprávní subjekty se vždy považují za osoby povinné k dani, pokud uskutečňují činnosti uvedené v příloze I, nejsou-li tyto činnosti uskutečňovány v zanedbatelné míře. Dodávky plynu a elektřiny spadají do působnosti tohoto ustanovení.

Lze z těchto ustanovení dovodit, že Fluvius, jestliže má nárok na odškodné za neoprávněně odebranou energii, je nutno považovat za osobu povinnou k dani ve smyslu čl. 9 odst. 1 směrnice o DPH, protože neoprávněně odebraná energie je důsledkem využívání hmotného majetku za účelem získávání pravidelného příjmu z něj?

A je-li tomu tak, je pak nutno chápat čl. 13 odst. 1 první pododstavec směrnice o DPH tak, že Fluvius je orgánem veřejné moci, a pokud ano, vyplývá pak z čl. 13 odst. 1 třetího pododstavce směrnice, že ekonomická činnost, kterou vykonává Fluvius v souvislosti s neoprávněným odběrem energie je tak významného rozsahu, že Fluvius je nutno v souvislosti s tímto odběrem nutno považovat za osobu povinnou k dani z přidané hodnoty?

6 [omissis]

[omissis] [rozhodnutí předkládajícího soudu]

Usnesení

[omissis] [uložení povinnosti k zaplacení odškodného za neoprávněně odebranou energii]

a před rozhodnutím o dani z přidané hodnoty vybrané pověřeným sdružením Fluvius Antwerpen se projednávající věc předkládá Soudnímu dvoru Evropské unie za účelem zodpovězení následujících předběžných otázek, které smíří soudce pokládá Soudnímu dvoru Evropské unie:

Musí být čl. 2 odst. 1 písm. a) ve spojení s čl. 14 odst. 1 směrnice 2006/112/ES vykládán v tom smyslu, že neoprávněný odběr energie představuje dodání zboží, totiž převod práva nakládat s hmotným majetkem jako vlastník?

V případě záporné odpovědi na tuto otázku: Musí být čl. 14 odst. 2 písm. a) směrnice 2006/112/ES vykládán v tom smyslu, že neoprávněný odběr energie představuje dodání zboží, totiž převod vlastnického práva k majetku za platbu odškodného na základě příkazu vydaného orgánem veřejné moci nebo vyplývající ze zákona?

Musí být čl. 9 odst. 1 směrnice 2006/112/ES vykládán v tom smyslu, že je nutné Fluvius Antwerpen, má-li nárok na odškodné za neoprávněně odebranou energii, považovat za osobu povinnou k dani, protože neoprávněný odběr je důsledkem „ekonomické činnosti“, kterou vykonává Fluvius Antwerpen, totiž využívání hmotného majetku za účelem získání pravidelného příjmu z něj?

Musí-li být čl. 9 odst. 1 směrnice 2006/112/ES vykládán v tom smyslu, že neoprávněný odběr energie představuje ekonomickou činnost, musí pak být čl. 13 odst. 1 první pododstavec směrnice 2006/112/ES vykládán v tom smyslu, že Fluvius Antwerpen je orgánem veřejné moci, a pokud ano, musí být čl. 13 odst. 1 třetí pododstavec vykládán tak, že neoprávněný odběr energie je výsledkem činnosti Fluvius Antwerpen, která není nezanedbatelného rozsahu?

[omissis] [závěrečné formulace]